

τας το Σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών είπε, ότι το αμφικτυονικό Συμβούλιο ήταν «το Κογκρέσο των Ηνωμένων Πολιτειών της Ελλάδας», ότι «η γενική πρόθεση και ο αταλάντευτος σκοπός όλων των εμπνευστών και υπευθύνων ήταν να πετύχουν την πλήρη αντιπροσώπευση όλης της Ελλάδας»· κι ακόμα, ότι η ίδρυση των Αμφικτυονιών θα έπρεπε να θεωρείται με θαυμασμό ως ένα έργο επίτευγμα στην πολιτική ιστορία του ανθρώπου».²¹

Σημειώσεις:

1. The Historian 16(1954), 142-168, ειδικά 142.
2. R. A. Ames και H. C. Montgomery, «The Influence of Rome on the American Constitution», The Classical Journal, 30 (1934), 19-27, ειδικά 20.
3. John R. Reineck, «Classical Political Theory and the United States Constitution», Greek Orthodox Theological Review, 21 (1976), 321-340.
4. Meyer Reinhold, Classical Americana, Detroit, 1984, 299 κ.ε.
5. Howard Mumford Jones, On Stage New World, American Culture: the Formative Years, New York, 1952, 228.
6. Η βιβλιογραφία είναι τεράστια· ήταν ευχάριστη έκπληξη για μένα η έκδοση μιας διδακτορικής διατριβής γραμμένης από ένα άγνωστο μου επιστήμονα – E. R. Panagorou, classicism and the Framers of the Constitution, Chicago, 1952 nrk. M. Reinhold ο.π., 301 και 320.
7. Edward S. Corwin, The «Highes Law-Background of American Constitution Law, Ithaca, 1955, 149 κ.ε. και 365 κ.ε.
8. Richard Mott Grumme, «The Classical Ancestry of the United States Constitution», American Quarterly 14 (1962), 3-18, ειδικά 6.
9. Ιστορία του Πελοποννησιακού πολέμου, II, 37, 1 και 3. Σε νεοελληνική μετάφραση Ε. Κατζιμμενουσήλ: «Όλοι οι πολίτες είναι ίσοι απέναντι των νόμων σε ό,τι αφορά το προσωπικό τους συμφέροντα» και «Ενώ όμως αποφευγούμε να γίνουμε ενόχλητικοι στους άλλους σε ό,τι αφορά την προσωπική μας ζωή, πεποιθόμενοι στις διαταγές των αρχόντων της πολιτείας και στους νόμους της πόλης από σεαυθαισμό».
10. Νόμοι, IX, 847 κ.
11. Βλ. Reineck, ο.π., 323.
12. Ο ίδιος, 325.
13. M. Reinhold, ο.π., 101.
14. M. Reinhold, ο.π., 101.
15. Ο ίδιος, τ. IV-VI.
16. Records of the Federal Convention, τ. I, 110.
17. M. Reinhold, ο.π., 102.
18. Πρ.ά. Walter H. Bennett, American Theories of Federalism, Alabama, 1964, 54, 68 κ.ε.
19. Βλ. για παράδειγμα, τις πηγές του Madison για τις Ελληνικές ομιλητικές στο Letters and Other Writings of James Madison, Philadelphia, 1865, τ. I, 293-8 («Notes on Ancient and Modern confederacies Preparatory to the Federal Convention of 1787»).
20. Observations sur l' Histoire de la Grèce, Paris, 1766, 9 κ.ε.
21. «Of Man as a Member of a confederation», Wilson, Works, τ. I., 247 κ.ε.

Ο Carl Orff και οι Ορφικοί Ύμνοι

Η Βιρτζίνια Γουλιφ στο δοκίμιό της «On Not Knowing Greek» που περιέχεται στην πρώτη της συλλογή με τίτλο The Common Reader, μιλώντας για τους συγχρονους Δυτικούς καλλιτέχνες, διανοούμενους και συγγραφείς σε σύγκριση με τους αρχαίους Έλληνες γράφει: «Οι αιώνες, που χωρίζουν τον Τζόν Πάστον από τον Πλάτωνα και τον Νόριτς από την Αθήνα, δημιουργούν ένα χάσμα, που το τεράστιο κύμα της Ευρωπαϊκής ψευσαρίας δεν θα μπορούσε ποτέ να το γεφυρώσει». Λοιπόν, ένας από τους πολύ λίγους καλλιτέχνες και διανοητές, που γλύττωσαν από αυτό το «τεράστιο κύμα της Ευρωπαϊκής ψευσαρίας», είναι ο Γερμανός μουσικοσυνθέτης Carl Orff.

Γεννήθηκε στο Μόναχο το 1895 και πέθανε σε ηλικία 87 χρόνων, στο Dessen am Ammersee της Βαυαρίας. Το πλατύ όμως ελληνικό κοινό δεν ξέρει ίσως ότι ο Carl Orff ήταν ένας ελληνολάτρης. Γνώριζε καλά τους Έλληνες κλασικούς και αξιοποίησε στο έργο του πολλά από το γράμμα και το πνεύμα τους: Μελοποίησε π.χ. την **Αντιγόνη** και τον **Οιδίποδα** (Τύραννο) του Σοφοκλή σε μετάφραση Holderlin και τον **Πρωμηθέα Δεσμώτη** του Αισχύλου στο πρωτότυπο (!). Σε μια έκδοση, που προορίζεται για τους ηθοποιούς και περιείχε τη διδασκαλία περιεχόμενου και φωνητικής του **Πρωμηθέα Δεσμώτη** από τον Carl Orff (Mainz, 1967), υπάρχει στη δεξιά σελίδα το πρωτότυπο αρχαίο ελληνικό κάθε στίχου, από κάτω η φωνητική μεταγραφή του με λατινικά στοιχεία και ακριβώς από κάτω η κατά λέξη μετάφρασή του στα γερμανικά από τον ελληνογλωσσολόγο Werner Thomas, ενώ ολόκληρη η αριστερή σελίδα περιέχει την ελεύθερη μετάφραση στα γερμανικά από τον Ernst Buschof. Σε χωριστή έκδοση έχουν εκδοθεί οι παρτιτούρες.

Σε μίαν άλλη σύνθεσή του, ένα ακριβικό κονσέρτο με τίτλο **Trionfo di Afrodite**, ο Orff χρησιμοποίησε κι στίχους της Σαφούς και του Ευριπίδη – στο πρωτότυπο πάντα. Ακόμη και στη μελοποίηση των ποιημάτων του Κάτουλλου (Catulli Carmina) το μοτίβο «ad aeternitatem tui sum» το κάνει «εις αιώνια tui sum» ως πλαστικότερο και κομψότερο. Αξίζει εδώ να σημειωθεί ότι τα **Carmina Burana**,

Ο Ορφείας, θράκας ήμας τραγουδούσε και έπαιζε λύρα τόσο όμορφα που τα άγρια ζώα κάθονταν ήρεμα να το ακούσουν – είναι η εικόνα του χαμένου παραδείσου που με την πίστη και την αρετή μπορεί ο άνθρωπος να ξανακερδίσει. Αυτή την πίστη στην παγκόσμια αρμονία πήρε από τον Ορφισμό, ο Χριστιανισμός. **Ανάγλυφο του 4ου αι. Ο Αδάμ, σε «ορφική» στρώσφαιρα, ονομάζει τα ζώα.**

συνδυασμένα με τα **Catulli Carmina** είναι τον **Trionfo di Afrodite** στο θεατρικό τρίπτυχο των **Θυρίων**, παραστήθηκαν με τραγούδι και χορό σ' ένα λυρικό έργο με τίτλο **Die Welt der Liebe** (Ο κόσμος της αγάπης) όπου ο έρωτας «δαινούται» («ανεβαίνει») από το ζωικό στο μοριακό απ' αυτό στο λατρευτικό. Στο τελευταίο έργο που πρόλαβε να παρουσιάσει ο ίδιος, το **De temporum fine comedia** (μνημείο του οποίου είναι η ηχογράφηση της Deutsche Grammophon με τη Συμφωνική Ορχήστρα της Κολωνίας και διεύθυνση τον Herbert von Karajan) Σιβύλλες, αναχωρητές και ανθρωπάκια τραγουδούν ελληνικά, λατινικά και γερμανικά. Εδώ αξιοποίησε τις δοξασίες του Οριγένη και κυρίως τις δοξασίες του «Όμιου του πάντων αποκαταστάσεως» («Omniū rerum finis erit vitiatorum abolitio»), μελοποίησε Σιβυλλικές (στην κυριολεξία) προφητείες στα ελληνικά και επικαλείται το θεό Όνειρο ενός από τους ορφικούς ύμνους. Αυτό το τελευταίο στοιχείο θα χρησιμοποιήσει και θα επαυθήσει σ' ένα άπαχο και άγνωστο σχέδιο του με τίτλο Άγνωστος θεός (στα ελ-

ληνικά και με υπότιτλο τη γερμανική του μετάφραση). Στα καταλόγια που υπάρχει ως σχέδιο, χωρίς νότες, μόνο με ρυθμούς και παρατηρήσεις που θα χρειαζόταν ως οδηγίες για τον ιδιο.

Τι είκαζε τον Ορφ για να σχεδιάσει ένα τέτοιο έργο; Ίσως η διάθεση να συνδυάσει το παγανιστικό πνεύμα της ελληνοχριστιανικής εποχής με την πρωτοχριστιανική σκέψη – όπως

αποδεικνύει ο τίτλος του. Ίσως η γνώση ότι η μουσική είχε εξαιρετική θέση στους Ορφικούς θιάσους – τους περιέργους αυτούς φιλοσοφικούς - θρησκευτικούς ομίλους της αρχαιότητας. Εξάλλου η παράσταση του Ορφέα με τη λύρα στα χέρια και τ' αγριμια γύρω του εξημερωμένα πέρασε ως σύμβολο ακόμη και στην πρώτη χριστιανική εκκλησία. Οι ύμνοι αυτοί στερημένοι πια από

τη μουσική τους, που οδηγούσε τους πιστούς σε ψυχική ανάταση και καθαρό, έμειναν για μας σήμερα βουβό κείμενο και μόνο τα χρησιμοποιούμενα επίθετα, με την πλαστικότητα και τη νοηματική φόρτιση μιας επιρρέτου να «οσμιάζονται» τι «επικαλύπτουν», τι αποκρύπτουν, τι αποκαλύπτουν». Παραθέτουμε ως παραδείγματα τους ύμνους «Εις Ονειρον» και «Εις θάνατον» στο

Ονειρου, θυμίαμα άρωματα.

Κιλήσκο σε, μακάρι, ταννοσίματα, ούλε Ονειρι, αγγέλε μελλοντων, θνητός χρησιμώδε μεγατι προχια για όπνου γλυκερού αγήλου επιβων, προσιφωτων ψυχας θνητων νων αυτος εγριτες, 5. και γνωμας μακαριων αυτος καθ' ύπνους υποπτιμεις, αγων ογωσας ψυχας μελλοντα προσιφων, σιον επ' ευσεβητι θενω νους τοζωλο οδωι, ως αν άσε το καλον μάλλον, γνωμιοι προληφθεν, 10. τών δε κακων άνασταυαν, όπως θεος αυτος : ενισπι ειχλωαίς θουσις τε : πόλον θουσιαντες : ανακτων. ευσεβων γαρ άι το τέλος γλυκωμωτερον εστι, ποις δε κακος ουδεν φανει μελλουσαν αναγκη θηρις ανερχισσα, κακων καταγγελος εργων, 15. σφια : αν εύρωται Νισαν άθλιος εργωμωο, αλλα, μακαρι, Αποται σε θεων μνηματα φραζεν, ως αν άει γνωμας ορθαις κατα πάντα πλάσιρις μηδεν επ' αλλοκοτιοις κακων σφια προσιφων.

Θανάτου θυμίαμα μόννα.

Κλήθι μεν, ως πάντων θνητών όπια κρατινεις, πάσι διδους χρόνον άγνον, σικων παρημιον ύπαρχεις, 5. σος γαρ ύπνος ψυχην θραυει και σωματος αλκων, ηνικ αν εκλήθης φροσως κεκρατημένω δεσμη τον μακρον ζωσιον φρικαν αισιων ύπνον, κινός μεν πάντων, άδικος δ' ενισπιον ύπαρχων, εν ταχυτητη τών πασιων νεωλκας ακμας, 10. εν σοι γαρ μοιμια πάντων το κριθων τελούται ουτε γαρ ευχαισιον πειθι μοιμια ουτε λιταισιον, αλλα, μακαρι, μακροισι χρόνος ζωης σε πελασιον αιτωμια, θουσισπι και ειχλωαίς λιτανευων, ως αν σοι γεραις εσθλόν εν άνθρωπιονι το γηρας,

Τού Ονειρου, θυμίαμα με άρωματα.

Επικαλομαι σε, μακάρι, ταχυτερι ενουμωτε Ονειρι, 5. αγγελωφωρι των μελλοντων, μεγατι χρησιμωτε των θνητων, γιαι οταν πλησιας αισητης στην προχια του γλυκου ύπνου, μηλυστας με τις ψυχας των θνητων άσπιμωτις τον νου, 10. σος ησος στις ρουχας ψυχας προσιφωτωντα τα μελλοντα, ο αυτοις που σωμαθιδιο ο αγαθος νους με την ευσεβια προς τους θεους, να κατευθινει τον βιο των αρκοσιων της θηνας ανθρωπων, 15. στο σματημα απ' τα κακα, όπως ο ιδιος ο θεος θα οριου με προσευχας και θουσις να γιωρτασιον τη συναιτη των θεων, γιαι στους ευσεβεις γλυκωτερο είναι παντοτι το τέλος, στους κακος ομως καθωλον δεν φανεραιει τη μελλοντικη αναγκη το ανεμικο οραμα, ως προαγγελως εργων κακων, 15. για ναθρουει τη λυση απ' το υπερχωμιο αλγος, αλλα, μακαρι, οι κειτω να ζωδισιων τα μνηματα των θεων, ωστε να πλησιας, παντα με ορθες γνωμας για όλα μη φανερωνοντας τιποτα απ' τα αλλοκατα σημάδια των κακων.

Τού Θανάτου, θυμίαμα με μόννα.

Εισακουσι με, ου που των θνητων όλων το ηθλοιο κρατάς, 5. δινοντας χρόνο άγνο ο άλλος, σικων μακρια τους θριακοισι γιαι το δικος σου ύπνος θραυει την ψυχη και τη συνδεια του σωματος, οταν καταλυεις τα συγκρατημια από τη φρωσι δεμα φερωντας τον βαθο στους ζωσιωνας αισιων ύπνου, 10. σι κινος ο άλλος, οι μικροισ άδικος που εισαι, οταν με γρηγοράβια παυεις του βιου τις νεανικες ακμεις γιαι μόνο από σενε απληρωσας το κριθων όλων γιαι μονητα του ουτε με προσυχεις πειθισ ουτε με κεισας αλλα, μακαρι, στους απωταυτων χρόνος της ζωης να πλησιας σου ζήται, λιτανευσιων με θουσις και δεσιαις, ωσι διωρο καλο ναναι το γηρας στους άνθρωπιους,

πρωτότυπο και τη μετάφραση των Δ.Π. Παπαδίτσα και της Ε. Λαδιά (από το βιβλίο τους Ορφικοί Ύμνοι. Κείμενο - μετάφραση - σχόλια. Ιμαγο, Αθήνα, χ.χ., σσ. 190-3)

Σ' αυτούς τους δυο ύμνους αποκαλύπτονται στοιχεία της ηθικής φιλοσοφίας των Ορφικών. Εβλεπαν την ψυχή σαν ένα «θεικόν ζέων», τμήμα θείας ουσίας που φιλοξενείται στο σώμα μας και το σώμα σαν μια ακάθαρτη φυλακή της ψυχής. Η ψυχή μολύνεται κατά το συγχρωτισμό της με το σώμα και για τ' απολυώσει τη θεική μακαριότητα μετά το θάνατο το σώματος δεν πρέπει να βρεθεί μολυσμένη αλλά αγνή. Αν βρεθεί μολυσμένη θα εννοαρκωθεί σε άλλο σώμα κι αυτό θα συνεχιστεί μέχρις ότου καθαριστεί. Έτσι ο κύκλος των γεννήσεων μπορεί να συνεχιστεί και η ψυχή να ταλαιπωρείται. Για την απαλλαγή από αυτό τον κύκλο πρέπει να μησθεί ο άνθρωπος στις ορφικές αδελφότητες και να ζη συμμόνα

με τις επιταγές του λεγόμενου «ορφικού βίου» – αποχή από ζωικές τροφές και αιματηρές θυσιές, δικαιοσύνη, ευσυχία ζωή χωρίς ηθικά παραπτώματα, τακτική καθαριότητα και εξαγνισμοί. Έτσι θα απαλλαγεί του «βαρυσπιθέος και αργαλειού» κύκλου. Ο Ορφικός, που έβλεπαν πως το σώμα υποκείται σε γηρατειά και σε θάνατο, απήσωαν την εμπιστοσύνη τους στο πνεύμα: η φροντίδα τους συγκεντρώνεται στον περιορισμό των επιθυμιών του σώματος και στη διεκδίκηση του πνεύματος για να κυριαρχήσει στη σωματική ζωή. Έτσι γίνονται οντότητες πνευματικές και απολαμβάναν θαυότερα την εδώ ζωή, χωρίς να τυραννίζονται από την πέραν του τάφου αθεωσιότητα. Απολαμβάναν την εδώ ζωή σαν προετοιμασία για την άλλη, σαν ένα ταξίδι που θα τους οδηγήσει σ' ένα τόπος που θα είναι αρχή μιας άλλης ζωής φωτεινής και χαρούμενης. Η ορφική πίστη ικανοποιώντας απο-

λυτα τη θρησκευτική συγκίνηση πλουτισμένη με περιεχόμενο ηθικό και ικανή να αναπροσαρμόζεται κάθε φορά και να ηθικοποιείται με τον καιρό περισσότερο, ήταν προικισμένη να ζήσει επί πολλές εκατονταετίες, έστω και στο περιθώριο της επίσημης θρησκείας. Έτσι εξηγείται το γεγονός της εξαιρετικής διάρκειας της σε καιρούς δυσκόλων και ταραμνένων όπως τα ελληνοιστικά και ρωμαϊκά χρόνια καθώς και το νεότερο παρα-φίλοσοφικό και παρα-θρησκευτικό ενδιαφέρον για το θέμα αυτό.

Αλλά ως επιστρέψουμε στο «κύκλιο οσμο» του Carl Orff, που επεξεργάστηκε για εκδούση στο Mainz ο φίλος του και διαπρεπής κλασικός φιλόλογος της Χαιδελβέργης Werner Thomas που είχε συνεργαστεί γι' αυτό το έργο με τον Orff. Η μελοποίηση γίνεται απ' ευθείας στο αρχαίο ελληνικό κείμενο των δωδεκα γνήσιων Ορφικών Ύμνων (της Ελληνοιστικής

εποχής, οι οποίοι όμως έλκουν την καταγωγή τους από θεοαείτες, που π.Χ. αιώνα ή και παλαιότερα, όπως προσάφησε να αποδείξει το 1967 ο Κων. Χαάσερ στη διδακτορική του διατριβή «Η ελληνική αστρονομία της βλ. π.Χ. κατά τους ορφικούς ύμνους». Αιθέρας, Γης, Άστρων, Πάνος, Μυμφών, Κεραυνού Διός. Είς Αφροδίτην, Τύχης Ονειρού, Εκάτης, Νυκτός, Θανάτου, (και των δύο θωρυόμενων νόθων) Νεφών και Δαιμόνων. Επίσης περιέχει την κατά λέξη μετάφραση των στίχων των τριών πρώτων ύμνων στα γερμανικά.

Αξίζει να προστεθεί ότι το 1968 ο Wolfgang Schadeewald, ο μεγαλύτερος ίσως κλασικός φιλόλογος στον Γερμανόφωνο κόσμο, είχε γράψει μια γερή μελέτη με θέμα «O Carl Orff και η ελληνική τραγωδία, Αντιγόνη, Οιδίπους (T.), Προμηθεός (Δ.)» στο συλλογικό έργο που εξέδωσε ο ίδιος στην Τυβίγγη με τίτλο Προμηθεύς: μύθος - δράμα - μουσική (συμβολές στο μουσικό δράμα του Carl Orff με βάση τον Αισχύλο), όπου είχαν συνεργαστεί και οι Karl Kerényi, W.E. Schafer, H. Kaufmann, G.R. Sellner και L. Snook.

Στο μουσικο-επιστημονικό μνημείο για τον Καρλ Ορφ και το έργο του, που οργάνωσε και διεξήγαγε στο Μόναχο στα τέλη του περασμένου Νοεμβρη η Βαυαρική Ακαδημία Καλών Τεχνών, ο κλασικός φιλόλογος (μαθητής του Schadeewald) Dieter Bremer, που μίλησε με θέμα «Mü-θος, λόγος και μουσική στον τονισμώ ελληνικών τραγωδιών από τον

Καρλ Ορφ», παραλλήλως τα κλασικά σεναρία για τον Ορφ, με τα αντίστοιχα έργα παλαιότερων Επικών, όπως της Ηλέκτρας από τον Ρίχαρντ Στράους, τις Τριάδες από τον Αρμπερτ Ράιμανν και το νεότερο όλων την όπερα Οιδίπους του Βολφγκανγκ Ρίμς. Υποστηρίζει ότι το μουσικό δράμα του Ορφ με θέμα την Αντιγόνη του Σοφοκλή (στη μετάφραση του Horiderlin) που έκαμε με ηλικία 23 χρονών (!), ακολούθησε τη θεατρο-μουσική ιδιοφυΐα του Ρίχαρντ Βάγκνερ, που είχε κάμει κάτι ανάλογο με την Ορέστεια του Αισχύλου. Την εισηγήση του εκέλευσε με την τολμηρή αλλά και δικαίη θέση ότι με το έργο του Καρλ Ορφ «ξαναδόθηκε στο παρόν η αρχαία τραγωδία» ως παράσταση.

Στο ίδιο σεμινάριο εξέλλου ο Werner Thomas, μιλώντας για το **Αγνώστω Θεώ**, που άφησε στα καταλόγια του ο Ορφ και εκδίδει ο ίδιος ο Τόμας, τονίζει τον «πυρετό του κυνηγού» και τον «πόθο για πνευματική περιπέτεια», που συνόδευε τον Ορφ μέχρι το θάνατό του. Τέλος, παρά τις επιμέρους μικροδιαφωνίες για την ερμηνεία και αποτίμηση του έργου του Ορφ, που είχαν αρχίσει όταν ακόμα ζούσε ο συνθέτης και είχαν οδηγήσει σε κάποιον παραγκωνισμό του, οι συνέδριοι συμφώνησαν τελικά σε δύο βασικά πράγματα, στην οδυσφιλικότητα τώρα πια δύναμη του έργου του Καρλ Ορφ και στην αποδοχή ότι ο Ορφ εισήγαγε ένα νέο «καθολικό καλλιτεχνικό έργο» (Gesamtkunstwerk), την ενότητα λόγου, μουσικής και κίνησης.

Ο γράφων το παρόν δημοσίευσε στο Θέμα της 29ης Μαρτίου του 1987, ένα άρθρο για τα πενήντα χρόνια από το θάνατο του Ορφ, που πληροφορούσε το κοινό, για πρώτη φορά διεθνώς, για την ύλη της του **Αγνώστου Θεού**. Ο Thomas Werner σε γράμμα μου της 2ης Μαΐου 1987 έγραψε στην Πολυμάρτυρ Ματάε ανάμεσα από άλλα και τα εξής: «Το άρθρο του κ. Παναγόπουλου μου άρεσε πολύ, καθώς επίσης και η κομψή εικονογράφηση... Οι εφημερίδες της Ομοσπονδίας Γερμανίας, από όσο ξέρω, δεν δημοσίευσαν διατομές τίποτα για την μελέτη επέλεξε του θανάτου του Ορφ (...). Σας παρακαλώ, όταν βρείτε την ευκαιρία, να πείτε στον κ. Παναγόπουλο πόσο χαρικό για το άρθρο του, πόσο ζωντανό, αξιοπρεπές και καταπονητικό το θέμα, πόσο ευστοχός ήταν στην παραπομπή των έργων του Ορφ και στην αξιολόγηση της σημασίας τους με τόσο λίγο λόγο, και ότι είναι ο πρώτος που αναερέθηκε στους Ορφικούς Ύμνους του Ορφ (Orff - orphischen Hymnen). Καιρικοί πολύ γι' αυτό και το θέλω και κάπως συμπόλαιο, ότι δηλ. αυτό συνέβη στην Αθήνα!...» Πριν κλείσουμε όμως το μικρό αφιέρωμά μας στον Καρλ Ορφ και τους Ορφικούς, σε απολαύσαμε έναν ακόμη Ύμνο από εκείνους που μελετούσε ο φιλόλογος μουσολόγος του «Εξ Αφροδίτην» (από την ίδια έκδοσή και μετάφραση του Παπαδόπουλου και της Λαδία, σσ 128).

Ανδρέας Παναγόπουλος

Είς Αφροδίτην.

1. Ουρανια, πολυμήτη, φιλομνηστή Αφροδίτη, παντογενής γενετήρια θεά, φιλοπάνουη, αμνήν, υψιτέρα Ζευκτηρα, δολοπλοκά μητέρα Αναγκής
5. πάντα γάρ τε αείδεις ὅππιν, υπεζώου δε (π) κοσμών και κρατείς τρισσών μορῶν, γενεάς δε (π) πάντα, ὅσα τ' ἐν οὐρανῷ ἔσι και ἐν γῆν παλαιακταῖα ἐπὶ παντα τε θωβῆ (π), αμνήν, βοκχῶν παράρη, τερπιμένη θαλασσί, γρασοπέλι μητέρα Ἐρωτων, Πειθοί λεκτροχαρής, κροσφα, χαριότι,
10. φανερῆ, (π) αφανής, κροστοπλοκά, λυσιτεραια, νυμφίδια συνδέτη θεῶν, ακτιπώα, λυσιανη, νεφροδοτέρα, φιλοπέρη, πεδιστοσπη, θωβῆσι, ἡ ζωόσα φροσος ἀχαλνωτων ἀναγκας και θηρῶν πολὺ φιλῶν ἔρωτωνων ὅπο φίλων
15. ἔρχο, Κυπρογενεῖς θεῶν γενεῶν, εἴτ' ἐν Ὀλυμπῶν ἔσι, θεῶ βασιλεύα, καλῶν γῆθῶσα προσωμῶν, εἴτε και ἐλλάνῶν Σμυρῆ ἔξο, ἀρπτοπλοκῶν, εἴτε σὺ γ' ἐν πεδίοσιν ὄν ἀρῶν κροστοπλοκῶν Ἀγῆσσιπο κατέχεις ἱερῆς γιορῆσάδω λυσιρα,
20. ἡ και κικνεῖσιν ὄχοις ἐπὶ ποντῶν οὐρανῶν ἔρχομην χαίρεις κησιε κλυκῆσι χορείας, ἡ νυμφῆς τερπῆ κυανωπιων ἐν χθονὶ θηρῶν ἄθῶν, εἴτ' ἀγαλῶσι φεμφοδοκῶν ἀλμῶν κοσμῶν εἴτ' ἐν Κυπρω, ἀνασο, τροφῶν εἰο, ἐνθα καισῶν ἀρπῶν ὀδῶνται νυμφῶν τ' ἀνὰ παντ' ἐναισῶν ἄνθρωποι, εἰ, μακροῖα, και ἀνῶντων ἄγγων Ἀδωνῶν, ἔλιθ, μακροῖα θεῶν μάλ' ἔσπῆρῶν ἕδος ἔχοσασ, ψυχή γάρ τε καλῶ αμνήν ἀγαίσι λοισῶν.

Στην Αφροδίτην.

1. Ουρανια, πολυμήτη, φιλομνηστή Αφροδίτη, θαλασογενετή, γενετήρια θεά, νυχογενετήρια, αμνήν, υψιτέρα, προζενήρα, δολοπλοκά μητέρα της Αναγκής γιὰτι από σένα γίνονται τα πάντα, και υπεζώεις ὅπο κοσμοῦ
5. και κυροχαρῆς, ὅσα τρια μέρησιν, γενεάς τα πάντα, ὅσα στον οὐρανό υπάρχουν και στην πολυκαρῆση γῆ ἡ και στον βυθὸ της θαλάσσης, αμνήν παρασάβημην και Βασίλῳ, ποὺ τέρπεισιν στις ἐκκλησίας, νυμφροστολοκά μητέρα των Ἐρωτων, με Πειθὸν ἡδονοπλαγαστή, κροσφ, χαριόδοτρια,
10. φανερῆ, και αφανής, κροστοπλοκά, λυσιτεραια, ὡ νυμφῆς συνδέτη θεῶν, ακτιπώα, λυσιανη τεκνοδοτῆ, ἀνδρόφιλη, περιπόθη, ζωδοτέρα, ἔσο ποὺ τους ἀνθρώπων ζωὴς με ἀναγκας ἀχαλνωτικῆς και το πολυκαρῆνο γενος των ζώων με θλητήρα ἔρωτωνῆν
15. ἔλο, Κυπρογενετή θεῶν γένε, εἴτ' στον Ὀλυμπο ἔσι, θεῶ βασιλεύσα χαίρειμῶν με πρόσωπο ὡραίο, εἴτε ἀπῆρπεις σὺ νὰν τῆς πλοσυροκλήνης Σμυρῆ, εἴτε σε πεδίοσιν με κροστοπλοκῶν ὀρῶσῶν κατέχεις τα γιορῆσάδω λυσιρα τῆς ἑρῆς Ἀγῆσσιπο,
20. ἡ και σε κικνεῖσιν ὄχοισι παντὸ ὅπο θαλάσσια κρομα περνωτωνῶν χαίρεισιν με τους κλυκῆστροφῶν χοροῦν των κητων, ἡ τέρπεισιν σὴν θεῶν στερῆ με νυμφῆς μελονοφιλοκῶν ἔσῶναι σε γιὰλοσι ἀρμφοδοκῶν με ἄλῶ ἔλαφρο εἴτε σὴν Κυπρω ἔσι, ὡ ἀνασο, με τῆν τροφῶ σῶν, σπομ ἀμορῶν ἀμορῆς παρῆθῆς, και νυμφῆς ὄλο το χρόνο
25. οἰ ἄνθρωποι, ἔσῶν, ὡ μακροῖα, και τον ἀθανάτων ἀγῶ Ἀδωνῆ, ἔλο, μακροῖα θεῶν και νυμφῆς πρόσωπο ποὺ ἐχαρῶσῶ γιὰτι σε επικαλοῦμαι με ἀγῶσῶσ ὡραίοσ ἀμνήν ψογῆς.